

Видача дублікатів нотаріальних документів

При вчиненні нотаріальних дій нотаріуси виготовляють відповідні нотаріальні документи. Ці нотаріальні документи підтверджують беззаперечні права громадян і юридичних осіб, а також факти, що мають юридичне значення. Одні документи призначені для використання їх протягом певного терміну (наприклад, довіреності, виконавчі написи), інші призначені для не обмеженого часом користування (наприклад, договори, свідоцтва про право на спадщину).

Засвідчуються нотаріально і такі документи, які встановлюють певні права або відразу ж після вчинення нотаріальної дії (наприклад, договір позики), або після їх державної реєстрації (наприклад, договір дарування автомашини), або після настання визначених у документі або в законі подій (наприклад, заповіт). Серед них особливе значення мають нотаріальні документи, які підтверджують виникнення права власності на об'єкти нерухомості в одних осіб та припинення цього права в інших. Договори купівлі-продажу, міни, дарування, свідоцтва про право власності та про право на спадщину житлових

будинків, квартир та інших будівель, земельних ділянок та інших об'єктів нерухомості є правостановлюючими документами і служать особам, яким вони видані, довгі роки. Через багато років після нотаріального посвідчення можуть бути затребувані і заповіти.

У разі втрати або зіпсування документа, посвідченого або виданого нотаріусом, за письмовою заявою осіб, за дорученням яких або щодо яких учинялася нотаріальна дія, нотаріусом видається дублікат утраченого або зіпсованого документа.

Видача дублікату втраченого або зіпсованого документа здійснюється державним нотаріальним архівом. До передачі в архів примірників документів, посвідчених або виданих нотаріусом чи посадовою особою органу місцевого самоврядування, дублікат втраченого або зіпсованого документа видається відповідно нотаріусом чи посадовою особою виконавчого комітету за місцем його зберігання. Державний нотаріальний архів чи державна

нотаріальна контора видають також дублікати заповітів, які надійшли на зберігання від посадових осіб, зазначених у статті 40 Закону України «Про нотаріат».

У нотаріальній практиці видача дубліката документа є окремою нотаріальною дією, що включена в перелік нотаріальних дій, вчинюваних нотаріусами. Слід звернути увагу на те, що вчинення цієї нотаріальної дії має свої особливості.

Установлено, що видача дубліката документа включає одночасно два аспекти нотаріальної діяльності: вчинення нотаріальної дії та видачу інформації, яка становить предмет нотаріальної таємниці. Згідно з положеннями статті 53 Закону України «Про нотаріат» право на отримання дубліката документа мають виключно фізичні та юридичні особи, за дорученням яких або щодо яких вчинялися нотаріальні дії. Посилання цієї норми на статтю 8 Закону України «Про нотаріат» свідчить про те, що законодавець пов'язує право на отримання зазначених відомостей з обмеженим колом суб'єктів з урахуванням необхідності дотримання нотаріальної таємниці. Варто звернути увагу на важливість визначення належного суб'єкта, який має право отримати дублікат, оскільки його видача належній особі має наслідком не тільки порушення правил вчинення нотаріальних дій, але й нотаріальної таємниці.

Слід звернути увагу на те, що видача дубліката документа можлива лише відносно тих документів, які знаходяться на зберіганні у посадової особи, нотаріуса або відповідної установи. Як видно зі змісту статті 53 Закону України «Про нотаріат», це стосується виключно документів, що посвідчуються або видаються. У разі якщо документ не посвідчується і не видається, але зберігається у справах нотаріуса

(наприклад, заяви батьків про згоду на виїзд дитини за кордон), видача його дубліката забороняється. Крім того, видача дублікатів окремих документів, які посвідчуються нотаріусом, прямо забороняється законом (наприклад, секретного заповіту).

Таким чином, видача дубліката документа завжди відбувається за місцем його зберігання.

Порядок видачі дубліката документа врегульовано главою 22 Порядку вчинення нотаріальних дій нотаріусами України. Згідно з пунктом 6 Порядку *дублікат документа повинен містити весь текст посвідченого або виданого документа, оригінал якого вважається таким, що втратив чинність. На дублікаті документа робиться відмітка про те, що він має силу оригіналу, і вчиняється посвідчувальний напис.*

Крім того, про видачу дубліката нотаріус робить відмітку на примірнику документа, який зберігається у справах державної нотаріальної контори чи приватного нотаріуса.

Отже, видача дубліката документа має такі юридичні наслідки, а саме – створення додаткового примірника документа та втрата чинності документом, дублікат якого виданий.

С. І. Данилюк
начальник

Головного управління юстиції
у Рівненській області